

זוהר היומי

זוהר שמות – דף ק"ו ע"ב

פרשת משפטים

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ק"ו ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

מֵלֵא רַחֲמִין אִיהוּ, וְאַתְּמֵלִי רַחֲמִים עַל כָּל עוֹבְדוֹי, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים קמה) וְרַחֲמִיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. אֲפִילוּ עַל בְּעִירֵי וְעוֹפּוֹי מָאטוֹן רַחֲמוֹי. אִי עֲלִיָּהוּ מָאטוֹן רַחֲמוֹי, כָּל שָׁכֵן עַל בְּנֵי נָשָׂא, דִּידְעִין וְאַשְׁתְּמוּדְעָאן לְשִׁבְחָא לְמַאֲרִיהוֹן, דְּרַחֲמוֹי מָאטוֹן עֲלִיָּהוּ, וְשָׂרָאן עֲלִיָּהוּ. וְעַל דָּא אָמַר דָּוִד, (תהלים קיט) רַחֲמֵיךָ רַבִּים יְיָ כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיִּינִי. אִי עַל חַיִּיבִין מָאטוֹן רַחֲמוֹי, כָּל שָׁכֵן עַל זָכָאִין. אֲלֵא מֵאן בְּעֵי אֲסוּתָא, אֵינּוֹן מְאָרִי כְּאַבִּין, וּמֵאן אֵינּוֹן מְאָרִי כְּאַבִּין. אֲלִין אֵינּוֹן חַיִּיבִין, אֵינּוֹן בְּעָאן אֲסוּתָא וְרַחֲמֵי, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (רחמי) עֲלִיָּהוּ, דְּלֵא יְהוֹן שְׁבִיקִין מִנִּיהּ, וְאִיהוּ דְּלֵא אֲסִתְּלַק מִנִּיהּ, וִיתוּבוֹן לְקַבְּלִיהּ. כַּד מְקַרְב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בִּימִינָא מְקַרְב. וְכַד דְּחִי, בְּשִׁמְאַלָּא דְּחִי. וּבְשִׁעֲתָא דְּדְחִי, יְמִינָא מְקַרְב. מְסִטְרָא דָּא דְּחִי, וּמְסִטְרָא דָּא מְקַרְב, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא שְׁבִיק רַחֲמוֹי מִנִּיהּ.

תרגום לעברית

שְׁנִינוּ, אֵין דְּבַר בְּעוֹלָם שְׁעוּמִד לְפָנֵי הַתְּשׁוּבָה, וְאַתְּ הַכֹּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַבֵּל וְדָאִי. וְאִם שָׁב בְּתְשׁוּבָה, הָרִי מְזָמֵן כְּנִגְדּוֹ אֶרַח חַיִּים. וְאִף עַל גַּב שְׁפָגִם מֵה שְׁפָגִם - הַכֹּל נִתְקַן וְהַכֹּל חוֹזֵר עַל תְּקוּנּוֹ, שְׁהָרִי אֲפִלוּ בְּמָה שֵׁישׁ בּוֹ שְׁבוּעָה, (לפני הקדוש ברוך הוא נקרא בּוֹ כִּי ה' צְבָאוֹת יַעֲזֵק וּמִי יִפְר. זֶהוּ סוּד סְתוּם. וְעוֹד, כֹּאשֶׁר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁבַּע

שבועה, לא נשבע אלא אם לא יעשה תשובה, שהרי אין דבר שעומד בפני התשובה, ועל הכל מכפר הקדוש ברוך הוא כאשר עושים תשובה שלמה) הקדוש ברוך הוא מקבל, שכתוב חי אני נאם ה' כי אם יהיה כנהו וגו'. וכתוב כתבו את האיש הזה ערירי וגו'. ואחר ששב בתשובה כתוב, וכני כנה אסר בנו וגו'. מכאן שתשובה משפרת כמה גזרת ודינים וכמה שלשלאות ברזל, ואין מי שעומד לפני התשובה. ועל זה כתוב, (ישעיהסו) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי. אשר פשעו בי לא כתוב, אלא הפשעים בי. שלא רוצים לשוב ולהתנחם על מה שעשו. אבל כיון שהתנחמו, הקדוש ברוך הוא מקבל אותם. לכן האדם הזה, אף על גב שפשע בו ופגם במקום שלא צריך ושב לפניו - מקבל אותו וחס עליו, שהרי הקדוש ברוך הוא הוא מלא רחמים, ומתמלא רחמים על כל מעשיו, כמו שנאמר (תהלים קמה) ורחמיו על כל מעשיו. אפלו על בהמות ועופות מגיעים רחמיו. אם עליהם מגיעים רחמיו, כל שכן על בני אדם שיוצאים ומכירים לשבח רבונם שרחמיו מגיעים עליהם ושורים עליהם. ועל זה אמר דוד, (שם קיט) רחמיה רבים ה' כמשפטיה חניני. אם על רשעים מגיעים רחמיו, כל שכן על צדיקים. אלא מי צריך רפואה? אותם בעלי כאבים. ומי הם בעלי כאבים? אלה אותם רשעים, הם צריכים רפואה ורחמים, שהקדוש ברוך הוא (מרחם) עליהם שלא יהיו עוזבים ממנו, והוא - שלא מסתלק מהם, וישובו כנגדו. כשהקדוש ברוך הוא מקרב, הוא מקרב בימין. וכשדוחה, דוחה בשמאל. ובשעה שדוחה, הימין מקרבת. מצד הזה דוחה ומהצד הזה מקרב, והקדוש ברוך הוא לא עוזב את רחמיו מהם.

טקסט הזוהר

תא חזי, מה כתיב (ישעיה נז) וילך שוכב בדרך לבו. וכתוב בתריה, דרכיו ראיתי וארפאהו ואנחהו ואשלים נחמים לו ולאבליו. וילך שוכב, אף על גב דחייבין עבדין, כל מה דעבדין בזדון דאזלין בארחא דלפיהו, ואחרנין עבדין בהו התראה, ולא בעאן לציתא לון. בשעתא דתבין בתיובתא, ונטלין ארחא טבא דתיובתא, הא אסוותא זמינא

לְקַבֵּלֶיהוּ. הַשְׁתָּא אֵית לְאַסְתַּכְלָא, אִי עַל חַיָּא אָמַר קָרָא, אוּ עַל מַתְיָא אָמַר קָרָא. דְּהָא רִישָׁא דְקָרָא, לָאו אִיהוּ סִיפָא. וְסִיפָא, לָאו אִיהוּ רִישָׁא. רִישָׁא דְקָרָא, אַחֲזִי עַל חַיָּא. וְסוּפִיָּה אַחֲזִי עַל מַתְיָא. אֶלָּא, קָרָא (ס' א' רישא דקרא) אָמַר, בְּעוּד דְּבַר נָשׁ אִיהוּ בְּחַיָּו, וְהָכִי הוּא, וַיֵּלֶךְ שׁוֹכֵב בְּדֶרֶךְ לְבוֹ, בְּגִין דִּינֶצֶר הָרַע דְּבִיָּה, תַּקִּיף וְאַתְתַּקֵּף בֵּיהּ, וְעַל דָּא אָזַל שׁוֹכֵב, וְלֹא בָּעִי לְאַתְבָּא בְּתִיּוּבָתָא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָמִי אַרְחוּי, דְּקָא אֲזַלִּין בְּבִישׁ, בְּלֹא תוּעֵלְתָא, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָנָּא אֲצַטְרִיכְנָא לְאַתְקַפָּא בִּידֵיהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב דְּרָכִיו רָאִיתִי, (וּאֲרַפָּאֵהוּ) דְּקָא אֲזַלִּין בְּחִשׁוּכָא, אָנָּא בָּעִי לְמִיָּהֵב לֵיהּ אֲסוּתָא הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְאֲרַפָּאֵהוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ אָעִיל בְּלִבֵּיהּ אַרְחִיָּה דְּתִיּוּבָתָא וְאֲסוּתָא לְנִשְׁמָתֶיהּ. וְאַנְחָהּ, מֵאִי וְאַנְחָהּ. כְּמָה דָּאֵת אָמַר (שְׁמוֹת ל"ב) לָהּ נָחָה אֵת הָעָם. אָנְהִיג לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְחַ מִישָׁר, כְּמָאן דְּאַתְקִיף בִּידָא דְאַחֲרָא, וְאַפְקִיָּה מִגּוֹ חֲשׁוּכָא. וְאַשְׁלָם נְחוּמִים לוֹ וְלֹאֲבָלִיו, הָא אֶתְחַזִּי דְּמִיתָא אִיהוּ, (אַלָּא) אִין, וְדָאִי מִיתָא אִיהוּ, וְקִיָּמָא בְּחַיָּין דְּהוּאִיל (אַלָּא דָאִיִּי אִיהוּ וְקִיָּמָא בְּחַיָּין וְהוּאִיל) וְאִיהוּ רָשַׁע, מִיתָא אֲקָרִי. מַהוּ וְאַשְׁלָם נְחוּמִים לוֹ וְלֹאֲבָלִיו. אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד טִיבוּ עִם בְּנֵי נָשָׂא, דְּכִיּוֹן דְּעָאֵל מִי"ג שְׁנִין וְלֹהֲלָאָה, פְּקִיד עֲמִיָּה (בְּרַאשִׁית קמ"ד ע"ב, קס"ה ע"ב) תְּרִין מְלָאכִין נְטוּרִין דְּנִטְרִי לֵיהּ, חַד מִימֵינָהּ, וְחַד מִשְׁמָאֲלֵיהּ. כַּד אָזַיל בְּרַ נָשׁ בְּאַרְחַ מִישָׁר, אִינוּן חֲדָאן בֵּיהּ, וְאַתְקִיפוּ עֲמִיָּה בְּחֲדוּהּ, מְכַרְזוֹן קְמִיָּה וְאַמְרִין, הָבוּ יָקָר לְדִיוֹקְנָא דְּמִלְכָּא. וְכַד אָזַיל בְּאַרְחַ עֲקִימוּ, אִינוּן מִתְאַבְּלָן עָלֶיהּ, וּמִתְעַבְּרָן מִנֶּיהּ. כִּיּוֹן דְּאַתְקִיף בֵּיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַנְהִיג לֵיהּ בְּאַרְחַ מִישָׁר, כְּדִין כְּתִיב, וְאַשְׁלָם נְחוּמִים לוֹ וְלֹאֲבָלִיו. וְאַשְׁלָם נְחוּמִים לוֹ בְּקִדְמִיתָא, דָּאִיהוּ אֶתְנַחֵם עַל מַה דְּעֶבֶד בְּקִדְמִיתָא, וְעַל מַה דְּעֶבֶד הַשְׁתָּא, וְתַב בְּתִיּוּבָתָא. וְכַתְּרָן וְלֹאֲבָלִיו, אִינוּן מְלָאכִין דְּהוּוּ מִתְאַבְּלָן עָלֶיהּ כַּד אֶתְעַבְּרוּ מִנֶּיהּ, וְהַשְׁתָּא דְּאַתְהֲדְרוּ בְּהֲדִיָּה, הָא וְדָאִי נְחוּמִים לְכָל סְטָרִין. וְהַשְׁתָּא אִיהוּ חַי וְדָאִי. חַי בְּכָל סְטָרִין, אַחֲד בְּאִילָנָא דְּחַיִּי, וְכִיּוֹן דְּאַחֲד בְּאִילָנָא

דחיי, כְּדִין אֲקָרִי בַעַל תְּשׁוּבָה, (נשא קכ"ב ע"ב) דְּהָא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, תְּשׁוּבָה אוֹף הָכִי אֲקָרִי. וְאִיהוּ בַעַל תְּשׁוּבָה אֲקָרִי. וְקִדְמָאִי אָמְרוּ, בַּעַל תְּשׁוּבָה מִמֶּשׁ. וְעַל דָּא, אֲפִילוּ צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם יְכוּלִים לַעֲמֹד, בְּמָקוֹם שֶׁבַעֲלִי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים.

תרגום לעברית

בא וראה מה כתוב, (ישעיה נז) וַיֵּלֶךְ שׁוֹכֵב בְּדֶרֶךְ לְבֹו. וְכָתוּב אַחֲרָיו, דְּרָכָיו רָאִיתִי וְאַרְפָּאָהוּ וְאַנְחָהוּ וְאַשְׁלָם נַחֲמִים לוֹ וְלֹאֲבָלָיו. וַיֵּלֶךְ שׁוֹכֵב, אֵף עַל גַּב שְׁהַרְשָׁעִים עוֹשִׂים כָּל מַה שֶׁעוֹשִׂים בְּזִדּוֹן, שְׁהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ לָבָם, וְאַחֲרֵים עוֹשִׂים בָּהֶם הַתְּרָאָה וְלֹא רוֹצִים לְצִיַּת לָהֶם - בְּשַׁעַה שֶׁשָּׁבִים בְּתְּשׁוּבָה וְנוֹטְלִים דֶּרֶךְ טוֹבָה שֶׁל תְּשׁוּבָה, הֲרִי הִרְפוּאָה מְזֻמָּנָת כְּנֻגָדָם. עֲכָשׁוּ יֵשׁ לְהַתְּבֹנֵן, אִם עַל הַחַיִּים אוֹמֵר הַכְּתוּב, אוֹ שֶׁעַל הַמֵּתִים אוֹמֵר הַכְּתוּב, שְׁהֲרִי רֹאשׁ הַפְּסוּק אֵינּוּ סוֹף, וְהַסּוֹף אֵינּוּ רֹאשׁ - רֹאשׁ הַכְּתוּב מֵרָאָה עַל הַחַיִּים, וְסוֹפוֹ מֵרָאָה עַל הַמֵּתִים. אֲלֹא שֶׁהַפְּסוּק (רֹאשׁ הַפְּסוּק) אוֹמֵר, בְּעוֹד שֶׁהָאָדָם הוּא בְּחַיּוֹ, וְכֵן הוּא - וַיֵּלֶךְ שׁוֹכֵב בְּדֶרֶךְ לְבֹו, מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יֵצֵר הָרַע חָזָק וּמַחֲזִיק בּוֹ, וְלִכְן הוֹלֵךְ שׁוֹכֵב וְלֹא רוֹצֶה לָשׁוּב בְּתְּשׁוּבָה. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹאֶה אֶת דְּרָכָיו שְׁהוֹלְכִים בְּרַע בְּלִי תוֹעֵלֶת, אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֲנִי צָרִיךְ לְהַחֲזִיק בְּיָדוֹ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב דְּרָכָיו רָאִיתִי (וְאַרְפָּאָהוּ), שְׁהוֹלְכִים בַּחֲשָׁכָה, אֲנִי רוֹצֶה תֵּת לוֹ רְפוּאָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וְאַרְפָּאָהוּ. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַנֵּס לְלִבּוֹ דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה שְׁלוֹ וְרְפוּאָה לְנַשְׁמָתוֹ. וְאַנְחָהוּ, מַה זֶה וְאַנְחָהוּ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת ל"ב) לֶךְ נָחָה אֶת הָעָם. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַהֵג אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ יֵשֶׁר כְּמִי שֶׁמַּחֲזִיק בְּיָדוֹ שֶׁל אַחֵר וּמוֹצִיא אוֹתוֹ מִתּוֹךְ הַחֲשָׁכָה. וְאַשְׁלָם נַחֲמִים לוֹ וְלֹאֲבָלָיו, הֲרִי נִרְאָה שֶׁהוּא מֵת! (אלא) כֵּן הוּא וְדָאִי מֵת וְעוֹמֵד בְּחַיִּים. שְׁהוֹאִיל (אלא) שֶׁהִיא הוּא וְעוֹמְדִים בְּחַיִּים, (וְהוֹאִיל) וְהוּא רָשָׁע, נִקְרָא מֵת. מַה זֶה וְאַשְׁלָם נַחֲמִים לוֹ וְלֹאֲבָלָיו? אֲלֹא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה טוֹב עִם בְּנֵי אָדָם, שֶׁכִּינּוֹן שֶׁנִּכְנָס מִשְׁלַשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים וּמַעֲלָה, מִפְּקִיד עֲמוֹ שְׁנֵי מִלְּאָכִים שׁוֹמְרִים שְׁשׁוּמְרִים אוֹתוֹ, אַחַד מִימֵינוּ וְאַחַד מִשְׁמָאלוֹ. כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יֵשֶׁר, הֵם שְׁמִחִים בּוֹ וּמַחֲזִיקִים אוֹתוֹ

בשמחה, מכריזים לפננו ואומרים: תנו כבוד לדמות המלך. וכשהולך בדרך עקם, הם מתאבלים עליו ועוברים ממנו. כיון שהקדוש ברוך הוא מחזיק בו ומנהיג אותו בדרך ישרה, אז כתוב ואשלים נחמים לו ולאבליו. ואשלים נחמים לו בתחלה, שהוא התנחם על מה שעשה בתחלה ועל מה שעושה עכשו ושב בתשובה. ואחר כך ולאבליו, אותם מלאכים שהיו מתאבלים עליו כשעברו ממנו, ועכשו שחזרו עמו, הרי ודאי נחומים לכל הצדדים. ועכשו הוא ודאי חי. חי בכל הצדדים, אחוז בעץ החיים. וכיון שאחוז בעץ החיים, אז נקרא בעל תשובה, שהרי כנסת ישראל נקראת אף כך תשובה, והוא נקרא בעל תשובה. והראשונים אמרו, בעל תשובה ממש. ועל זה אפלו צדיקים גמורים אינם יכולים לעמד במקום שבעלי תשובה עומדים.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ק"ז ע"א) ◆

טקסט הזוהר

דוד מלכא אמר, (תהלים נא) לך לבדה חטאתי והרע בעיניך עשיתי וגו', לך לבדה, מאי לך לבדה. אלא, בגין דאית חובין, דחטי בר נש לקודשא בריך הוא ולבני נשא. ואית חובין דחטא לבני נשא, ולא לקודשא בריך הוא. ואית חובין דחטי לקודשא בריך הוא בלחודוי ולא לבני נשא. (אחרא) דוד מלכא, חב לקודשא בריך הוא בלחודוי, ולא לבני נשא. ואי תימא הא

תרגום לעברית

דוד המלך אמר, (תהלים נא) לך לבדה חטאתי והרע בעיניך עשיתי וגו'. לך לבדה, מה זה לך לבדה? אלא משום שיש חטאים שחוטא אדם לקדוש-ברוך-הוא ולבני אדם, ויש חטאים שחטא לבני אדם ולא לקדוש-ברוך-הוא, ויש חטאים שחוטא לקדוש-ברוך-הוא לבדו ולא לבני אדם (אחרים). דוד המלך חטא לקדוש ברוך הוא לבדו ולא לבני אדם. ואם תאמר, הרי חטא אותו החטא של בת שבע, ושנינו, מי שבא

על אשה ערוה ברצונה אסר אותה על בעלה, וחטא לחברו, וחטא לקדוש-ברוך-הוא - לא כך הוא. שההוא שאמה אומר בהתר היה, ודוד לקח את שלו, וגט היה לה מפעלה טרם שיצא לקרב, שכן היה מנהג של כל ישראל שנותנים גט זמן לאשתו כל שיוצא לחיל, וכך עשה אוריה לבת שבע, ואחר שעבר זמן והיתה פטורה לכל, לקח אותה דוד, ובהתר עשה כל מה שעשה. שאמלא לא כך וזה היה באסור, לא היה משאיר אותה הקדוש ברוך הוא בידו. והינו שכתוב לעדות, (שמואל ב יב) וינחם דוד את בת שבע אשתו. עדות שאשתו היא, ודאי אשתו, ובת זוגו היתה שהזדמנה אליו מיום שנברא העולם. (וסוד הדבר מלכות של מעלה שהוא נעשה רגל רביעית למרכבה העליונה, ונקראבתשבע, עלאבנאחתשבעהעינים) הרי עדות שלא חטא דוד את חטא בת שבע כמו שאמרנו. ומה החטא שחטא? (אלא) לקדוש-ברוך-הוא לבדו ולא לאחר. שהרג את אוריה בחרב בני עמון ולא הרג אותו בשעה שאמר לו ואדני יואב, שהרי דוד היה רבון עליו (ועל יואב), והכתוב מוכיח, שכתוב (שם כג) אלה שמות הגברים אשר לדוד, ולא אשר ליואב. ולא הרג אותו באותה שעה, והרג אותו בחרב בני עמון. והכתוב אומר ולא נמצא אתו דבר, רק בדבר אוריה החתי. רק למעט הוא בא. בדבר אוריה, ולא באוריה. והקדוש ברוך הוא אמר, ואותו הרגת בחרב בני עמון. וכל חרב בני עמון היה חקוק בו נחש עקם, דיוקן של דרקון, והוא עבודה זרה שלהם. אמר הקדוש ברוך הוא, נתת כח לאותו שקוץ. (שכיון שחרב בני עמון התגברה אותה שעה על אוריה, כמה חזק התחזק אותו נחש עקם) משום שבשעה שהרגו בני עמון את אוריה, ועמו רבים מבני ישראל, והתגברה באותה שעה חרב בני עמון, כמה חזק התחזקה אותה עבודה זרה שקוץ.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

